

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **Mgr. M. J.**, zast. JUDr. Klárou Dvořákovou, advokátkou se sídlem Za Poříčskou bránou 365/21, Praha 8, proti žalované: **Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky**, se sídlem Vinohradská 2577/178, Praha 3, proti rozhodnutí revizní komise žalované ze dne 10. 1. 2024, ev. č. 1108931, ev. č. ESS: ZPMV/1243216/2023, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 9. 2024, č. j. 11 Ad 5/2024-40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se vrací** zaplacený soudní poplatek ve výši 5 000 Kč, který jí bude vyplacen do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce dne 30. 8. 2023 podal u žalované žádost o mimořádnou úhradu zdravotnického prostředku – terapie Optune podle § 16 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o VZP“), která měla sloužit jako přidaná modalita k probíhající onkologické léčbě mozkového glioblastomu. Žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) rozhodnutím ze dne 18. 10. 2023, ev. č. 1107652, žádost zamítla. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal odvolání, které revizní komise stěžovatelky rovněž zamítla výše označeným rozhodnutím. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal žalobu, které městský soud vyhověl, rozhodnutí zrušil a věc vrátil stěžovateli k dalšímu řízení. Stěžovatelka proti výše označenému rozsudku podala kasační stížnost.

[2] Dne 5. 9. 2025 obdržel Nejvyšší správní soud oznámení zástupkyně žalobce, že žalobce zemřel. Kasační soud ověřil z registru obyvatel, že žalobce zemřel dne 9. 12. 2024.

[3] Kdykoliv v průběhu řízení přihlíží soud k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé (srov. § 103 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů [dále jen „o. s. ř.“], ve spojení s § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů [dále jen „s. ř. s.“]). Postup soudu v případě, kdy fyzická nebo právnická osoba ztratí v průběhu řízení způsobilost být jeho účastníkem, je obecně popsán v § 107 o. s. ř., resp. v § 46 odst. 1 s. ř. s.

[4] Podle § 107 odst. 1 věty první o. s. ř. jestliže účastník ztratí po zahájení řízení způsobilost být účastníkem řízení dříve, než řízení bylo pravomocně skončeno, posoudí soud podle povahy věci, zda v řízení může pokračovat. Tato situace nastala i v nyní projednávané věci.

[5] Povahou věci se z hlediska ustanovení § 107 odst. 1 o. s. ř. rozumí hmotněprávní povaha předmětu řízení a spočívá v posouzení, zda práva a povinnosti, o něž v řízení jde, přešla (mohla přejít) podle hmotného práva ze zemřelého účastníka na někoho jiného. Povaha věci brání v pokračování řízení zejména tam, kde práva a povinnosti, o něž v řízení jde, jsou vázány podle hmotného práva na osobu účastníka řízení a nepřecházejí na právní nástupce (jde o právo spjaté s osobností jedince). Pro úvahu soudu o tom, zda v případě zániku nebo smrti účastníka řízení v průběhu soudního řízení má či nemá být v řízení pokračováno, je rozhodující, zda tím dochází k zániku uplatněného nároku, nebo tento nárok přechází na právního nástupce; samotná existence právního nástupce účastníka není pro takovou úvahu rozhodující (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 12. 2011, sp. zn. 22 Cdo 5308/2009, ze dne 14. 9. 2011, sp. zn. 23 Cdo 3109/2011, ze dne 18. 3. 2008, sp. zn. 30 Cdo 5171/2007, či ze dne 3. 12. 2003, sp. zn. 22 Cdo 946/2003).

[6] Předmětem soudního přezkumu bylo rozhodnutí ve věci výjimečné úhrady zdravotní služby podle § 16 zákona o VZP, dle kterého příslušná zdravotní pojišťovna hraďí ve výjimečných případech zdravotní služby jinak zdravotní pojišťovnou nehrazené, je-li poskytnutí takových zdravotních služeb jedinou možností z hlediska zdravotního stavu pojištěnce.

[7] V případě, kdy pojištěnec předem žádá, aby mu byla umožněna, respektive uhrazena zdravotní služba, která běžně hrazena není, týkají se související práva a povinnosti výlučně jeho osoby. Jde totiž v podstatě o to, zda bude pojištěnci určitá zdravotní služba poskytnuta, či nikoli (viz rozsudek NSS ze dne 21. 2. 2019, č. j. 9 Ads 276/2017-32, odst. [12], nebo usnesení tohoto soudu ze dne 4. 4. 2019, č. j. 5 Ads 251/2018-39, odst. [7]).

[8] Právo na úhradu léčivého přípravku podle § 16 ve spojení s § 19 odst. 1 písm. a) zákona o VZP se váže výlučně k osobě pojištěnce, tedy žalobce. Takové právo proto nelze převést a ani nepřechází na jinou osobu (srov. usnesení NSS č. j. 5 Ads 251/2018-39, odst. [8], či ze dne 4. 12. 2024, č. j. 3 Ads 74/2024-43, odst. [8]).

[9] Nejvyšší správní soud konstatuje, že povaha věci neumožňuje v řízení pokračovat, jelikož se jedná o práva a povinnosti, které jsou podle hmotného práva vázány pouze na osobu zemřelého žalobce a na jeho právního nástupce nepřecházejí. Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbylo než kasační stížnost dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítnout, neboť v řízení nelze pokračovat pro nesplnění jedné z podmínek řízení, a tuto vadu nelze odstranit.

[10] O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

[11] Stěžovatelka za kasační stížnost uhradila soudní poplatek. Podle usnesení rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, platí, že odmítne-li Nejvyšší správní soud kasační stížnost bez věcného projednání (§ 37 odst. 5 nebo § 46 ve spojení s § 120 s. ř. s.), soudní poplatek za kasační stížnost se nevybírání (§ 6a odst. 4 zákona

pokračování

č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů) a již zaplacený poplatek je soud povinen vrátit (§ 10 odst. 3 věta třetí, ve spojení s § 10 odst. 5 citovaného zákona). S ohledem na uvedené rozhodl Nejvyšší správní soud rovněž o vrácení zaplaceného soudního poplatku za kasační stížnost.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. září 2025

JUDr. Radan Malík
předseda senátu